

Η αίρεσις του Παπισμού (Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης. Ηγούμενος Ι.Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Μαΐου 28, 2010

«Με αφορμή την επίσκεψη του Πάπα στην Κύπρο, δημοσιεύουμε σήμερα κείμενο του Αρχ. Γεωργίου Καψάνη, Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους, το πρώτο μέρος (από τρία που θα έχουν δημοσιευθεί έως 3/6/2010) μελέτης που έγραψε το 1978, γιατί πιστεύουμε ότι εάν γνωρίζουμε τις τοποθετήσεις του Παπισμού αλλά και τις θέσεις της Ορθοδοξίας, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος να αλλοιωθούν οι συνειδήσεις μας, ενώ αποφεύγουμε και τον κίνδυνο της μισαλλοδοξίας». Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

(Α' ΜΕΡΟΣ)

Η ΑΓΙΑ ΜΑΣ Ορθόδοξος Εκκλησία έχουσα την συνείδησιν ότι μόνη αυτή αποτελεί την Μίαν, Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν, ησθάνετο πάντοτε **βαρύτεατον χρέος** να διατηρήση ακαινοτόμητον και ανόθευτον την Αποστολικήν πίστιν και παράδοσιν. Δι' αυτό και έναντι των διαφόρων αιρέσεων ετήρει **αυστηράν στάσιν** μη δεχομένη να συσχηματισθή ή συνθηκολογήση με την αίρεσιν **ακόμη και εις τα μικρά και δευτερεύοντα ζητήματα**, θεωρούσα ότι εάν η πίστις φθείρεται εις τα μικρά, δεν μένουσιν ανεπηρέαστα και τα μεγάλα. Κατά τον Άγιον Γρηγόριον Νύσσης «*Ούτω, τον μη δι' όλου του μυστηρίου την αληθή μόρφωσιν της ευσεβείας δεξάμενον, χριστιανόν ουκ οίδεν ο λόγος*» και κατά τον Μ. Βασίλειον «*Εν γαρ μικρά πλάνη πολύς ημάρτηται λόγος*».

Παρεκκλίσεις δε εις την πίστιν δεν αλλοιώνουν την θεολογίαν μόνον της Εκκλησίας, αλλά διαστρέφουν και αυτήν την πνευματικήν και εκκλησιαστικήν ζωήν και δι' αυτό θέτουν εις άμεσον κίνδυνον την σωτηρίαν του ανθρώπου. Πίστις και ζωή περιχωρούνται και δι' αυτό, **όταν η πίστις διαστραφή και η ζωή δεν θα μείνη ανεπηρέαστος**. Ενώ δε την αίρεσιν απεστρέφετο η Εκκλησία, τους **αιρετικούς ηγάπα, ευσπλαγχνίζετο**, ηγωνίζετο παντοιοτρόπως δια την επιστροφήν των και, εάν μετενόουν, εχρησιμοποιεί ευρύτατα την εκκλησιαστικήν οικονομίαν, δια να διευκολύνη την επάνοδόν των εις τους κόλπους της.

Την στάσιν αυτήν ετήρησεν η Εκκλησία ανέκαθεν και έναντι του παπισμού. Ησθάνετο η Εκκλησία ότι η παρέκλισις του παπισμού δεν συνίσταται

μόνον εις την χρήσιν διαφόρου διοικητικού συστήματος ή διαφόρων εκκλησιαστικών εθίμων, αλλ' ότι επρόκειτο περί μιας **βαθυτέρας αλλοιώσεως του ευαγγελικού πνεύματος**. Οι βυζαντινοί θεολόγοι **δεν ήσαν αφελείς ούτε φανατικοί και εξτρεμιστάι**, όταν έγγραφον αξιολόγους πραγματείας δια να αποδείξουν την **αίρεσιν του Filioque**. Η και «εκ του Υιού» εκπόρευσις του αγίου Πνεύματος εισάγει την διαρχίαν ή τον ημισαβελλιανισμόν εις την αγίαν Τριάδα, υποτιμά το Άγιον Πνεύμα και παραποιεί όλην την Τριαδολογίαν, ως ορθώς παρατηρεί ο Βλαδίμηρος Λόσκι: «*Εάν εις την πρώτην περίπτωσιν (την του Filioque) η πίστις αναζητή την νόησιν δια να μεταθέση την αποκάλυψιν επί του πεδίου της φιλοσοφίας, εν τη δευτέρα περιπτώσει (εν τη Ορθοδόξω Τριαδολογία) η νόησις αναζητεί τας πραγματικότητας της πίστεως, δια να μεταμορφωθή, παραδιδομένη επί μάλλον εις τα μυστήρια της αποκαλύψεως. Επειδή το δόγμα της Τριάδος αντιπροσωπεύει την ουσίαν πάσης θεολογικής σκέψεως, ανερχόμενον εκ της περιοχής, την οποίαν οι Έλληνες Πατέρες ωνόμαζον κατ' εξοχήν θεολογίαν, αντιλαμβάνεται τις ότι μία διαφορά επί του ουσιώδους τούτου σημείου, όσον ασήμαντος και εάν παρουσιασθή εκ πρώτης όψεως, έχει μίαν τόσο αποφασιστικήν σημασίαν*» («Κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν», Μεταφρ. Μ. Γ. Μιχαηλίδη).

Πρόκειται περί «*ενός φιλοσοφικού ανθρωπομορφισμού ο οποίος δεν έχει τίποτε το κοινόν με τον θεοφανειακόν ανθρωπομορφισμόν της Βίβλου*». «*Δια του δόγματος του Filioque ο Θεός των φιλοσόφων και των επιστημόνων εισάγεται εις τους κόλπους του ζώντος Θεού, λαμβάνει την θέσιν του Deus Ubskonditus, όστις «έθετο σκότος αποκρυφήν αυτού*». Η άγνωστος ουσία του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος δέχεται χαρακτηρισμούς θετικούς. Γίνεται το αντικείμενο μιας φυσικής θεολογίας: *Είναι εις «γενικός Θεός» ο οποίος θα ηδύνατο να είναι εξ ίσου ο Θεός του Descartes ή του Leibnitz και ακόμη -τις είδε- πιθανόν, έν τινι μέτρω, ο Θεός του Βολταίρου και των αποχριστιανισθέντων θειιστών του 18ου αιώνος*».

Δια του Filioque δηλαδή, η Δύσις προσεπάθησε να κατανοήση «λογικώς» το μυστήριο της Αγίας Τριάδος καταργούσα την αντινομίαν του Τριαδικού μυστηρίου και δεικνύουσα τον ανθρωποκεντρικόν χαρακτήρα της θεολογίας της.

Η αίρεσις του Filioque έχει τας συνεπείας της εις την εκκλησιαστικήν και την προσωπικήν ζωήν, αι οποίαι γίνονται επίσης ανθρωποκεντρικάι.

Το Άγιον Πνεύμα και Εκείνος δια τον οποίον μαρτυρεί, ο Χριστός, παραμερίζονται. **Δίδεται περισσοτέρα σημασία εις την ανθρωπίνην προσπάθειαν παρά εις την Θεϊαν Χάριν, εις την οργάνωσιν και το σύστημα παρά εις την ζωοποιούσαν Χάριν του Θεού. Ο αλάθητος πάπας της Ρώμης αντικαθιστά, εν πολλοίς, τον Χριστόν και θεωρείται ως «πηγή ενόττητος» δια την Εκκλησίαν. Ο αγών, η άσκησις δια την σωτηρίαν του Χριστιανού προσλαμβάνει επίσης ανθρωποκεντρικόν χαρακτήρα.** Αι πνευματικά

ασκήσεις του Ιγνατίου Λουόλα είναι χαρακτηριστικόν παράδειγμα του πνεύματος αυτού. Μία σύγκρισις του έργου αυτού με την εν Χριστώ ζωήν του Νικ. Καβάσιλα αποκαλύπτει την διάφορον θεώρησιν του αγώνος δια την σωτηρίαν. Την **ανθρωποκεντρικήν δυτικήν** και την **θεανθρωποκεντρικήν Ορθόδοξον και αληθώς καθολικήν**. Εις τον πρώτον τονίζονται τα έργα του ανθρώπου, εις τον δεύτερον η συνεργεία ανθρωπίνης προσπαθείας και Θείας Χάριτος.

Εφ' όσον δε το Αγιον Πνεύμα έπαυσε να ζωοποιή και να φωτίζη τους ποιμένας και τους θεολόγους του παπισμού, ήτο φυσικόν ότι η μία διαστροφή θα ηκολούθει την άλλην.

Η σωτηριολογία των είναι δικανική και βασίζεται εις διδασκαλίαν περί της πτώσεως του ανθρώπου επίσης πεπλανημένην, διότι χωρίζει οξέως την φύσιν από την Χάριν. Σωτηρία εις την Ορθόδοξον Πατερικήν Παράδοσιν σημαίνει **συγχώρησιν, ζωοποίησιν** και **θέωσιν** του νεκρού εν τη αμαρτία ανθρώπου δια της ενσάρκου Οικονομίας του Υιού του Θεού. **Εις την Δύσιν η σωτηρία περιορίζεται μόνον εις την δικανικήν (νομικήν) ικανοποίησιν** της τρωθείσης εκ της αμαρτίας του ανθρώπου θείας δικαιοσύνης δια του σταυρικού θανάτου του Χριστού. Ο Χριστός έπρεπε να πάθη, δια να ικανοποιήση την δικαιοσύνην του Θεού.

Όλον το πρόβλημα είναι πώς ο ωργισμένος δια την παρακοήν του ανθρώπου Θεός θα εξευμενισθή απέναντι του ανθρώπου και θα του παράσχη την εύνοιάν του και όχι πώς ο χωρισμένος από τον Θεόν και δι' αυτό νεκρός άνθρωπος θα επανασυνδεθί με τον Θεόν, θα ζωοποιηθί και θα θεωθί. [Η θέωσις ως σκοπός της ζωής του ανθρώπου](#) εχάθη εις την Δύσιν. Προέχει «η δικαίωσις» από νομικής απόψεως. Η νοσηρά προσήλωσις εις τον σταυρόν χωρίς παράλληλον θέαν της Αναστάσεως και της Μεταμορφώσεως κάνουν όλον τον δυτικόν Χριστιανισμόν «σταυρώσιμον». Δεν υπάρχει ο **σταυροαναστάσιμος** χαρακτήρ της Ορθοδοξίας.

Το «άγχος» και η «απελπισία» του δυτικού ανθρώπου φαίνεται να απορρέουν από αυτήν την «**σταυρικήν**» **μονομέρειαν**. Εις τον δυτικόν υπαρξιακόν φιλόσοφον Kirkegaard συνοψίζεται η αγχώδης κατάστασις του δυτικού Χριστιανισμού. Ο άνθρωπος κατά τον ανωτέρω φιλόσοφον είναι άνθρωπος, διότι έχει άγχος. Αντιθέτως την Ορθόδοξον σταυροαναστάσιμον ζωήν εκφράζει χαρακτηριστικώς ο **Άγιος Σεραφείμ του Σαρώφ**, ο οποίος μετά από αυστηράν άσκησιν έγινε κοινωνός του Φωτός της Θείας Μεταμορφώσεως και **έζη την χαράν της Αναστάσεως**. Την χαράν αυτήν μετέδιδε εις τους πλησιάζοντας αυτόν απευθύνων εις αυτούς αντι άλλου χαιρετισμού το «**Χριστός Ανέστη, χαρά μου**».

Η έλλειψις της εμπειρίας του Θαβωρίου Φωτός και των ακτίστων ενεργειών εις τους δυτικούς, δια των οποίων ο άνθρωπος θεούται και

κοινωνεί της αγίας Τριάδος, τους ωδήγησεν εις την πεπλανημένην διδασκαλίαν, ότι η Θεία Χάρις είναι κτιστή και συνεπώς είναι αδύνατος η εμπειρία του Θεού και η Θέα της δόξης του. Είναι γνωστή η αντίδρασις της Ορθοδοξίας του 14ου αιώνα κατά της νέας αυτής αιρέσεως εν τω προσώπω του **Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά.** Εάν η Χάρις είναι κτιστή, ο χριστιανός είναι καταδικασμένος να μη δύναται να μετάσχη της θεώσεως. Πώς είναι δυνατόν να θεώση τον άνθρωπον η κτιστή Χάρις; Πρόκειται περί ενός νέου τύπου αρειανισμού, δια τον οποίον τόσον ηρωϊκώς ηγωνίσθη ο γνωρίσας εκ προσωπικής πείρας την Χάριν της θεώσεως αγιορείτης Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. Η Δύσις μέχρι σήμερον επιμένει εις την πλάνην αυτήν με αποτέλεσμα να αφήνη τον άνθρωπον και τον κόσμον εκτός της θείας ζωής.

Η σχέσις του Θεού με τον άνθρωπον και τον κόσμον δια τους δυτικούς ημπορεί να είναι **ηθική μόνον** και όχι σχέσις χάριτος και ζωής. Τα μυστήρια, και κυρίως η θεία Ευχαριστία, το Βάπτισμα, η Ιερωσύνη **γίνονται δικανικά μέσα σωτηρίας. Η Εκκλησία εκπίπτει εις νομικόν ίδρυμα παροχής της σωτηρίας** και της κτιστής Χάριτος. Εις την ίδρυσιν της Εκκλησίας προηγείται ο νομικός θεσμός και έπεται η μυστηριακή της συγκρότησις. Εις την Ορθοδοξίαν αντιθέτως, προηγείται η μυστηριακή συγκρότησις της Εκκλησίας, η οποία ασφαλιζεται και εκφράζεται δια των Κανονικών θεσμών. Εντεύθεν και το Κανονικόν Δίκαιον της Ορθοδοξίας, ως και πάντα τα της Ορθοδοξίας άγια δόγματα, θεσμοί, παραδόσεις είναι θεανθρώπινα, ενώ το δίκαιον του παπισμού διακρίνεται οξέως εις θείον (Jus Divinum) και ανθρώπινον (Jus Humanum). Απτόν παράδειγμα της νομικίστικης θεωρήσεως της σωτηρίας είναι ο τρόπος ασκήσεως του μυστηρίου της Μετανοίας εις τους Ρωμαιοκαθολικούς. Η μετάνοια και εξομολόγησις γίνεται ως μία δίκη. Ο εξομολογούμενος λέγει τα αμαρτήματά του χωρισμένος και άγνωστος εις τον πνευματικόν (εις τους γνωστούς ξύλινους θαλαμίσκους) και λαμβάνει τα επιτίμια και την άφεσιν. Δεν υπάρχει δηλαδή προσωπική ποιμαντική σχέσις και εκκλησιαστική κοινωνία, αλλά νομική και απρόσωπος σχέσις. Προέχει η νομική δικαίωσις του αμαρτωλού και όχι η συγχώρησις, επάνοδος και αποκατάστασις του εις το πατρικόν σπίτι (Εκκλησίαν) και την πατρικήν αγκάλην. Σχεδόν όλα τα δόγματα και αι παραδόσεις της Εκκλησίας διαστρέφονται από τους δυτικούς.

Η περί Θεοτόκου Ορθόδοξος διδασκαλία εκπίπτει εις «Μαριολογίαν». Η Θεοτόκος χωρίζεται από το ανθρώπινον γένος δια της «ασπίλου συλλήψεως». Δεν είναι ο ευκλής καρπός του εκλεκτού λείμματος του ανθρώπινου γένους, αλλά κάτι το ξεχωρισμένον από την όλην ανθρωπότητα. Χάνει την οικειότητά της και αποξενούται από την ανθρωπίνην οικογένειαν.

Αλλά και αυτή η περί εσχάτων διδασκαλία δεν μένει αβλαβής. Εις την διδασκαλίαν περί του καθαρτηρίου πυρός και των αφέσεων, χορηγουμένων υπό

του πάπα, φαίνεται επίσης ο δικανικός χαρακτήρ.

Πόσον ανθρωποκεντρική είναι η Δύσις μαρτυρεί η τέχνη της, η μουσική, η αρχιτεκτονική και κυρίως η αγιογραφία. Φθάνει δια να συγκρίνη τις μίαν βυζαντινήν ορθόδοξον εικόνα με ένα δυτικόν θρησκευτικόν πίνακα ή άγαλμα, δια να ίδη πόσον ανθρωποκεντρισμόν εκφράζει. Η Ορθόδοξος «εικών» αληθώς εικονίζει τον Θεάνθρωπον Χριστόν και τα **μεταμορφωμένα πρόσωπα** της Θεοτόκου και των αγίων μέσα εις τον επίσης μεταμορφωμένον **από την Ακτιστον Χάριν** κτιστόν κόσμον. Αντιθέτως εις την δυτικήν ζωγραφικήν παράστασιν ο Χριστός φαίνεται ως άνθρωπος, και η Θεοτόκος και οι Άγιοι ως κοινοί, μη μεταμορφωθέντες άνθρωποι. Και η φύσις παρουσιάζεται «νατουραλιστικούς», χωρίς μετοχήν εις το άκτιστον φως.

Εκεί όμως όπου εναργέστερα εκδηλούται ο δικανικός και ανθρωποκεντρικός χαρακτήρ του παπισμού είναι **το σύστημα διοικήσεως της Εκκλησίας**.

Είναι γνωστόν ότι η Ορθόδοξος Καθολική Εκκλησία ακολουθεί το αποστολικώς παραδοθέν **συνοδικόν σύστημα διοικήσεως**, το οποίον εκφράζει το μυστήριον της Εκκλησίας ως μυστήριον Τριαδικής και θεανθρωπίνης εν Χριστώ κοινωνίας, ως διαγορεύει ο 34ος Αποστολικός Κανών: *«Ούτω γαρ ομόνοια έσται, και δοξασθήσεται ο Θεός, δια Κυρίου εν Αγίω Πνεύματι, ο Πατήρ και ο Υιός, και το άγιον Πνεύμα. Η Εκκλησία είναι εικών της Αγίας Τριάδος*. Η Εκκλησία ζη εις όλας τας διαστάσεις της (Οικουμενική Σύνοδος, Πατριαρχεία, Τοπικά Σύνοδοι, Επισκοπαί, Ενορίαί, Ιεραί Μοναί) συνοδικώς, δηλαδή τριαδικώς το μυστήριον της Εκκλησίας. Τυχόν δε εκτροπαί από του κανόνος αυτού δεν υιοθετήθησαν υπό της Εκκλησίας, ούτε έγιναν δόγματα πίστεως αναγκαία δια την σωτηρίαν των πιστών. **Αλάθητος εις την Ορθοδοξίαν δεν είναι εις άνθρωπος, αλλά η Εκκλησία**. Αντιθέτως εις την Δύσιν η τριαδική συνοδική αρχή **αντικατεστάθη δια της αντιτριαδικής ολοκληρωτικής παπικής συγκεντρωτικής αρχής**. Ο ρωμαίος ποντίφιξ εκηρύχθη με μίαν εωσφορικήν υπερηφάνειαν «αλάθητος» και υπέρτατος αρχή της Εκκλησίας.

Ιδού με ποίαν υπερφίαλον γλώσσαν ο πάπας Πίος Θ' εκήρυξε το «αλάθητον» και το «πρωτείον» του κατά την Α' Σύνοδον του Βατικανού: *«Εάν τις νομίση ότι ο ρωμαίος ποντίφιξ έχει ως έργον του την εποπτείαν και διοίκησιν, ουχί δε την πλήρη και υπερτάτην δικαιοδοσίαν εν απάση τη Εκκλησία ου μόνον εν τοις αφορώσι τα της πίστεως και των ηθών, αλλά και εν τοις την πειθαρχίαν και διοίκησιν της καθ' άπασαν την οικουμένην Εκκλησίας, ή ότι απολαύει μεν ούτος τοιούτων κρειττόνων προνομίων, ουχί δε του συνόλου της υπερτάτης ταύτης δυνάμεως και ισχύος, ή ότι η δύναμις αυτού δεν είναι τακτική και απεριόριστος, είτε εν πάσαις και ταις κατά μέρος Εκκλησίαις, είτε εν πάσι και τοις κατά μέρος πιστοίς ποιμέσιν, ανάθεμα έστω... Διδάσκομεν και ως θεόθεν αποκαλυφθέν δόγμα ορίζομεν: Ο ρωμαίος ποντίφιξ, λαλών εκ καθέδρας (Cum ex cathedra loquitur), τουτέστιν, όταν επιτελών*

ούτος τα του ποιμένος και διδασκάλου πάντων των χριστιανών, ορίζει, τη υπερτάτη αυτού αποστολική αυθεντία την τηρητέαν υπό συμπάσης της Εκκλησίας διδασκαλίαν έν τε τη πίστει και εν τοις ήθεσι, θεία συνάρσει τη επηγγελμένη αυτώ τω μακαρίω Πέτρω απολαύει του αυτού αλαθήτου, ώπερ ο θείος Λυτρωτής ηυδόκησεν, ίνα καθοπλίση την εαυτού Εκκλησίαν, ορίζουσαν τα της πίστεως και των ηθών' τούτου δε ένεκα **αι τοιαύται αποφάσεις του ρωμαίου ποντίφικός εισιν εξ εαυτών και ουχί εκ της συναινέσεως της Εκκλησίας αμετάτρεπτοι.**

Εάν δε τις, ώπερ ο Θεός είθε να αποτρέψη, εκ προκαταλήψεως διανοηθή να αντείπη τη ημετέρα ταύτη αποφάνσει, ανάθεμα έστω».

Με τον «παντοδύναμον» πάπαν του **ο παπισμός σκοπεύει να κατακτήση του κόσμου.** Η υποχρεωτική αγαμία του κλήρου και τα ποικίλα «κοινωνικά» μοναχικά τάγματα έρχονται να υπηρετήσουν τον σκοπόν αυτόν. **Η Ορθοδοξία αντιθέτως σκοπεύουσα όχι εις την κατάκτησιν, αλλά την μεταμόρφωσιν του κόσμου** ούτε την υποχρεωτικήν αγαμίαν του κλήρου επέβαλεν ούτε τον μοναχισμόν από ησυχαστικόν μετέβαλεν εις κοινωνικόν και της δράσεως. **Εις την «θεοποιόν» ησυχίαν ο μοναχός μεταμορφώνεται και μυστικώς μεταμορφώνει τον κόσμον** και δι' αυτού «η Βασιλεία του Θεού ουκ έρχεται μετά παρατηρήσεως».

Είναι αυτονόητον ότι όλη η **διστραμμένη παπική ερμηνεία του Χριστιανισμού εις την Δύσιν είχε τας συνεπείας της εις την ιστορίαν, τον πολιτισμόν και τον εν γένει βίον** και προσανατολισμόν των διαφόρων λαών, με τους οποίους ήλθεν εις σχέσιν ο παπισμός. Όλοι γνωρίζομεν πόσον εταλαιπωρήθη η Δύσις από τας παποκαισαρικός αξιώσεις, αι οποίαι ωδήγησαν εις αλλεπαλλήλους πολέμους επί διακόσια περίπου έτη (ήρχισαν το 1075 επί πάπα Γρηγορίου Ζ') και είναι γνωστοί ως ο περί περιβολής αγών του παπισμού. Αι παποκαισαρικαί αξιώσεις συνοψίζονται εις όσα είπεν ο πάπας Ιννοκέντιος Γ' (1198 - 1216) κατά τον ευθρονιστήριον λόγον του: «Ο έχων την νύμφην, είπεν, είναι ο νυμφίος. Αλλά η νύμφη αύτη (η Εκκλησία) δεν συνεζεύχθη με κενάς τας χείρας, αλλά προσέφερεν εις εμέ ασύγκριτον πολύτιμον προίκα, δηλονότι την πληρότητα των πνευματικών αγαθών και την ευρύτητα των κοσμικών, το μεγαλείον και την αφθονίαν αμφοτέρων... Ως σύμβολον των κοσμικών αγαθών μοι έδωσε το Στέμμα, την Μίτραν υπέρ της Ιερωσύνης, το Στέμμα δια την βασιλείαν και με κατέστησεν αντιπρόσωπον Εκείνου εις το ένδυμα και τω μηρώ του οποίου εγράφη: ο Βασιλεύς των βασιλέων και Κύριος των κυρίων».

Καρπός του **ολοκληρωτικού και αντιευαγγελικού** πνεύματος του παπισμού είναι **η Ιερά εξέτασις**, δια της οποίας εβασανίσθησαν και εκάησαν χριστιανοί κληρικοί και λαϊκοί τολμήσαντες να διαφωνήσουν προς τον παπισμόν.

Ο Ντοστογιέφσκυ εις τον Μέγαν Ιεροεξεταστήν του αποκαλύπτει το **ανελεύθερον**

πνεύμα του παπισμού.

Ο παπισμός **κατήντησε κοσμικόν κράτος** με στρατόν, οικονομίαν, διπλωματίαν. Μέχρι σήμερα το Βατικανόν είναι κράτος, ασκεί διπλωματίαν και επηρεάζει την διεθνή οικονομίαν δια συμμετοχής εις μεγάλας εταιρείας και επιχειρήσεις.

Εξ αντιδράσεως προς τον παπισμόν προήλθεν ο Προτεσταντισμός, ο οποίος μετέφερε το «αλάθητον» από τον πάπαν εις έκαστον προτεστάντην, αφού κάθε προτεστάντης θεωρείται ότι δύναται να ερμηνεύη την Αγίαν Γραφήν ορθώς, ανεξαρτήτως της παραδόσεως της Εκκλησίας. Έτσι ο ανθρωποκεντρισμός του παπισμού με άλλον σχήμα εισήλθεν εις τον Προτεσταντισμόν.

Συγκρίνων την Δυτικήν Εκκλησίαν προς τον Προτεσταντισμόν ο άγιος πατήρ ημών **Νεκτάριος Πενταπόλεως** ευρίσκει ως **κοινόν σημείον του ατομικισμού**. *«Μόνη δε διαφορά μεταξύ των δύο αυτών συστημάτων είναι η εξής: Εν μεν τη Δυτική Εκκλησία το άτομον, ήτοι ο Πάπας, συγκεντροί περί εαυτόν πολλά βωβά και ανελεύθερα πρόσωπα συμμορφούμενα εκάστοτε προς τας αρχάς και τα φρονήματα του επικαθημένου ατόμου. Εν δε τω Προτεσταντισμώ η Εκκλησία συνεκεντρώθη περί το άτομον. Όταν, η Δυτική Εκκλησία είναι άτομον και ουδέν πλέον. Αλλά τίς δύναται να εγγυηθή ημίν περί της ομοφροσύνης όλων των Παπών; Αφού δε πας Πάπας κρίνει περί του ορθού κατά το δοκούν αυτώ και ερμηνεύει την Γραφήν, ως βούλεται, και αποφθεγματίζεται, ως θεωρεί ορθόν, κατά τί διαφέρει ούτος των παντοίων δογματιστών της Προτεσταντικής Εκκλησίας; οποία διαφορά των αρχόντων; Ίσως εν μεν τη των Προτεσταντών έκαστον άτομον αποτελεί μίαν Εκκλησίαν, εν δε τη Δυτική όλην την Εκκλησίαν αποτελεί εν άτομον, ουχί πάντοτε το αυτό, αλλ' αείποτε έτερον»*.

Αλλά και η Ανατολή δεν εταλαιπωρήθη ολιγώτερον από τον παπισμόν. Ας ενθυμηθώμεν τας **σταυροφορίας**, τους **βιαίους προσηλυτισμούς** και τας **εξουτώσεις Ορθοδόξων λαών**, την επαίσχυντον **ουνίαν**, η οποία δια **δολίων μέσων προσηλυτίζει ορθοδόξους εις τον παπισμόν**. Όχι προ πολλών ετών η ουνία ιδρύσασα διαφόρων τύπων ουνιτικής «εκκλησίας» κατέφαγε μέγα μέρος του Πατριαρχείου της Αντιοχείας. **Πλήθος δε Σλαύων Ορθοδόξων βιαίως προσηρτώντο εις τον παπισμόν**, οσάκις αι πολιτικά συνθήκαι επέτρεπον τούτο εις το Βατικανόν. Κατά τον Β' Παγκόσμιον πόλεμον **800.000 Ορθοδόξων Σέρβων εθανατώθησαν υπό των παπικών, διότι ηρνήθησαν να προσέλθουν εις τον παπισμόν**. Σέρβοι Ορθόδοξοι διασωθέντες από τον θάνατον μου ωμίλησαν με φρίκην δια την φοβεράν **γενοκτονίαν των Σέρβων Ορθοδόξων**. Όλα δε αυτά εν ονόματι του «Αλαθήτου Τοποτηρητού» του Χριστού επί της γης.

Η αθεία εξ άλλου, που πλήττει σήμερα τον δυτικόν κόσμον, θεωρείται ως αντίδρασις εις την διεστραμμένην περί Θεού διδασκαλίαν των δυτικών.

Αυτός ο ίδιος ο παπισμός ευρίσκεται εις πνευματικόν αδιέξοδον και φοβεράν εσωτερικήν κρίσιν εκδηλουμένην και δια του αυτοαποσχηματισμού πολλών κληρικών του.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «Ορθοδοξία και Παπισμός», ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΟΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ 1978)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του γέροντα πατώντας [εδώ](#)